

Zespół Szkół Ogólnokształcących
w Sejnach
16-500 Sejny, ul Łąkowa 1
NIP 844-19-99-043 PKD 7414A

Załącznik nr 1
do Zarządzenia 17 / 2012
z dnia 12 grudnia 2012 r.

***Regulamin
kontroli zarządczej
w Zespole Szkół Ogólnokształcących
w Sejnach
z dnia 12 grudnia 2012 r.***

Podstawa prawna:

1. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
2. Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 15, poz.84),
3. Ustawy o samorządzie terytorialnym z 8 marca 1990 roku (Dz. U. z 1996 nr 13, poz. 74),
4. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.)

Rozdział I
Organizacja kontroli zarządczej.

§ 1

Kontrola zarządcza stanowi ogół działań podejmowanych przez Zespół Szkół Ogólnokształcących w Sejnach dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

§ 2

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach jako kierownik odpowiedzialny jest za zorganizowanie i prawidłowe funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej. Do wykonania kontroli zarządczej z urzędu zobowiązani są również wicedyrektor, główny księgowy i pracownicy na samodzielnych stanowiskach.

§ 3

Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

1. zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
2. skuteczność i efektywność działania,
3. wiarygodność sprawozdań,
4. ochrony zasobów,
5. przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
6. efektywność i skuteczność przepływu informacji,
7. zarządzanie ryzykiem

§ 4

System kontroli zarządczej w Zespole Szkół Ogólnokształcącym w Sejnach jest to zintegrowany zbiór czynności kontrolnych obejmujących:

1. samokontrolę,
2. kontrolę funkcjonalną.

§ 5

Istotą wspólną czynności kontrolnych jest szczegółowe zbadanie stanu faktycznego i porównanie go z obowiązującymi normami oraz ustalenie odchylenia od normy.

§ 6

W trakcie czynności kontrolnych ocena stanu faktycznego powinna odbywać się według następujących kryteriów:

1. legalności – zgodności z obowiązującymi przepisami i normami prawnymi,
2. rzetelności – wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach, bez pomijania określonych faktów i okoliczności,
3. poprawnością organizacyjną stanowiska pracy z punktu widzenia realizowanych celów, tj. kompetencje, sprawność, prawidłowość i efektywność przyjętych rozwiązań organizacyjnych i kierunków działania, a także doboru środków w celu wykonywania założonych zadań,

4. gospodarności – ocena kontrolowanych zjawisk, procesów gospodarczych i finansowych z punktu widzenia racjonalności, efektywności i celowości podejmowanych decyzji, a następnie ich realizacji: gospodarowanie aktywami jednostki, które umożliwią uzyskanie przy najniższych nakładach optymalnych efektów,
5. celowości – zapewniającej eliminację działań niekorzystnych i zbędnych z punktu widzenia Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach, realizuje się przez sprawdzenie, czy środki finansowe zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem i mieszczą się w planie finansowym jednostki.

§ 7

Do samokontroli zobowiązani są wszyscy pracownicy zatrudnieni w Zespole Szkół Ogólnokształcącym w Sejnach bez względu na zajmowane stanowisko i rodzaj wykonywanej pracy.

§ 8

Samokontrola polega na kontroli prawidłowości wykonywania własnej pracy przez pracownika w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i obowiązki wynikające z zakresu czynności służbowych, z uwzględnieniem postanowień niniejszego zarządzenia. Samokontrola realizowana jest w ramach powierzonych obowiązków służbowych w toku codziennego wykonywania obowiązków.

§ 9

W przypadku ujawnienia nieprawidłowości, pracownik dokonujący samokontroli, jest zobowiązany:

1. samodzielnie podjąć niezbędne działania zmierzające do usunięcia nieprawidłowości,
2. poinformować przełożonego o ujawnionych nieprawidłowości i podjętych czynności naprawczych.

§ 10

Przełożony, który został poinformowany o ujawnionych nieprawidłowościach, zobowiązany jest:

1. niezwłocznie podjąć decyzję oceniając poprawność działań podjętych przez podwładnych,
2. rozważyć dalszy tok postępowania w odniesieniu do ujawnionych nieprawidłowości.

§ 11

Kontrola funkcjonalna wykonana jest przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych oraz innych biorących udział w realizacji określonych zadań, operacji, procesów itp., których obowiązki wykonywania kontroli funkcjonalnej zostały określone w zakresach czynności służbowych, bądź którzy do wykonywania tej kontroli zostali zobligowani na podstawie innych przepisów.

Rozdział II **Standardy kontroli zarządczej.**

Środowisko wewnętrzne

§ 12

Pracowników zatrudnionych w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Sejnach obowiązują zasady etyczne określone w:

- a) ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.)
- b) ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. 2008, nr 223, poz. 1458 z późn. zm.)
- c) kodeksie etycznym nauczycieli i pracowników samorządowych Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.

§ 13

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach przyjmuje uwagi i sugestie mające na celu poprawę skuteczności funkcjonowania Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach, w tym kontroli zarządczej.

§ 14

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach w świetle przeprowadzonych analiz może stwierdzić iż:

1. nie wystąpiły przypadki naruszenia przepisów prawa i zasad etycznych podległych pracowników,
2. wystąpiły przypadki naruszenia przepisów prawa i zasad etyki podległych pracowników, w związku z czym zostaną niezwłocznie podjęte kroki dyscyplinarne.

§ 15

Proces zatrudnienia jest prowadzony w taki sposób, który zapewni wybór najlepszego kandydata na dane stanowisko pracy.

§ 16

Zatrudnianie pracowników odbywa się zgodnie z zachowaniem procedur określonych dla danej grupy pracowników przy zachowaniu zasad jawności, otwartości i równości wszystkich zgłaszających oferty. Informacje o okresie rekrutacji są ogólnodostępne: publikowane na stronie BIP oraz każdorazowo umieszczane na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.

§ 17

1. Szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji nauczycieli zatrudnianych w Szkole określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U. 2009 nr 50, poz. 400 ze zm.).
2. Szczegółowe wymagania dotyczące awansu zawodowego nauczycieli są określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego nauczycieli (Dz.U. 2004 nr 260, poz. 2593 ze zm.).
3. Kwalifikacje zatrudnionych w Szkole pracowników samorządowych określa Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. 2008 nr 223, poz. 1458) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. 2009 nr 50, poz. 398 ze zm.).

§ 18

Dyrektor, wicedyrektor i pracownicy na samodzielnych stanowiskach Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach realizujące zadania objęte kontrolą zarządczą posiadają taki poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia, który pozwala im skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone obowiązki, a także rozumieć znaczenie systemu kontroli zarządczej.

§ 19

1. Dbłość o rozwój kompetencji zawodowych jest jedną z głównych zasad obowiązujących w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.
2. Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach w miarę posiadanych środków zapewnia pracownikom niezbędne szkolenia o charakterze wprowadzającym oraz doskonalącym już posiadane umiejętności. W planie finansowym Zespołu Szkół Ogólnokształcącym w Sejnach określone są środki na realizację ww. zadań.

§ 20

1. Szczegółowe regulacje dotyczące oceny pracy nauczyciela zawiera Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu

postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego (Dz.U. 2000 nr 98, poz. 1066 ze zm.).

- Praca pracownika samorządowego Szkoły podlega ocenie na zasadach określonych w Regulaminie przeprowadzania oceny okresowej pracowników samorządowych.

§ 21

Przed zatrudnieniem kandydata na stanowisko materialnie odpowiedzialne sprawdza się czy jego dane figurują w Krajowym Rejestrze Karnym.

§ 22

Działalność Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach określa Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach z dnia 18 lutego 2008 r.

§ 23

- Regulamin organizacyjny Szkoły określa w szczególności:
  - szczegółowe zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności kadry kierowniczej Szkoły;
  - szczegółową organizację wewnętrzną dostosowaną do realizowanych przez Szkołę celów oraz zadań wraz z zakresami zadań komórek organizacyjnych i stanowisk pracy oraz systemem podległości służbowej.
- Każdy pracownik Szkoły posiada sformułowany na piśmie zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, przyjęty potwierdzonym podpisem pracownika.

§ 24

Pracownicy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach mają stały i nieograniczony dostęp do aktualnego regulaminu oraz statutu szkoły, której integralną częścią są zakresy obowiązków i odpowiedzialności wszystkich pracowników.

§ 25

Czynności kontroli zarządczej są prowadzone we wszystkich fazach działalności, odpowiednio do ustalonych obowiązków poszczególnych pracowników.

§ 26

Zadania kontrolne wykonywane przez poszczególnych pracowników Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach są określone w ich przydziałach czynności.

§ 27

Delegowanie przez Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach uprawnień odbywa się w formie upoważnienia lub pełnomocnictwa. W szkole jest prowadzony rejestr udzielanych upoważnień i pełnomocnictw.

§ 28

Zakres uprawnień powierzonych poszczególnym pracownikom jest odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji i ryzyka z nimi związanego. Przyjęcie uprawnień jest potwierdzone podpisem pracownika Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.

§ 29

Wszyscy pracownicy świadomi są uprawnień i obowiązków oraz odpowiedzialności w zakresie realizowanych zadań merytorycznych oraz czynności związanych z całościowym ujęciem kontroli zarządczej.

§ 30

Niezależnie od zakresu przekazania uprawnień i obowiązków dyrektor szkoły jest świadomy ponoszenia odpowiedzialności za całą działalność jednostki (administracyjnie, merytorycznie i finansowo) gospodarki finansowej.

Cele i zarządzanie ryzykiem.

§ 31

Misja Szkoły: Tworzenie szkoły bezpiecznej i przyjaznej, która umożliwi wszechstronny rozwój uczniów oraz dobrze przygotowuje ich do dalszego kształcenia.

§ 32

Nadrzędnym celem Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach jest działanie na rzecz kształcenia młodzieży i profesjonalne wykonywanie zadań określonych w art. 39 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2004 nr 256 poz. 2572) doskonalenie form współpracy z instytucjami i innymi podmiotami działającymi na terenie województwa oraz usprawnienie własnej działalności w oparciu o prowadzoną ewaluację realizowanych przedsięwzięć.

§ 33

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Sejnach działa w oparciu o zadania zawarte w Statucie szkoły, które zostały określone w formie zadań do realizacji na właściwych stanowiskach pracy zgodnie z zakresem zadań ustawowych.

§ 34

Wszyscy pracownicy znają i rozumieją cele Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.

§ 35

Identyfikacja ryzyka związanego z osiągnięciem celów Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych dokonywana jest przez Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach, systematycznie w trakcie bieżącej działalności. Efektem przeprowadzonych analiz są bieżące zarządzenia oraz decyzje zmierzające do zmniejszania występowania ewentualnych nieprawidłowości. Dokonywanie oceny obejmuje zarówno całego Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach, jak i realizację poszczególnych zadań.

§ 36

Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie mechanizmów identyfikowania ryzyka zagrażającego realizacji celów Szkoły w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, określanie jego skutków oraz podejmowanie adekwatnych środków zaradczych w celu minimalizacji ryzyka.

§ 37

Wykonywanie zadań wynikających z pkt. 46 wiąże się z określonym ryzykiem, które jest systematycznie identyfikowane przez dyrektora. Identyfikacja ryzyka prowadzona jest nie rzadziej niż raz w roku i dotyczy całej jednostki oraz każdego istotnego obszaru jej działalności.

§ 38

Etapy zarządzania ryzykiem w Szkole:

- 1) Ustalenie na poziomie organizacyjnym Szkoły listy celów i zadań:
  - a) strategicznych – przewidzianych do realizacji w okresie nie krótszym niż rok,
  - b) operacyjnych – realizowanych na bieżąco.
- 2) Wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację konkretnych celów i zadań;

- 3) Identyfikacja ryzyka, tj. ustalenie zdarzeń niepewnych, uznawanych za ryzykowne, towarzyszących realizacji konkretnych celów i zadań;
- 4) Analiza zidentyfikowanego ryzyka polegająca na określeniu prawdopodobieństwa jego wystąpienia i możliwych jego skutków przy realizacji konkretnych celów i zadań;
- 5) Określenie akceptowalnego poziomu istotności ryzyka w odniesieniu do każdego z realizowanych celów i zadań;
- 6) Określenie działań, które należy podjąć w celu ograniczenia danego ryzyka do akceptowalnego poziomu;
- 7) Monitorowanie realizacji celów i zadań;
- 8) Prowadzenie Rejestru ryzyka oraz Rejestru odstępstw od norm oraz procedur (forma papierowa),
- 9) Ocena zrealizowanych celów i zadań.

§ 39

1. Analiza zidentyfikowanego ryzyka polega na oszacowaniu:

- 1) Prawdopodobieństwa jego wystąpienia (Prawdopodobieństwo) – ocena punktowa w skali: 1-3;
- 2) Skutku, jaki będzie miało ewentualne jego wystąpienie (Skutek) – ocena punktowa w skali: 1-3.

§ 40

1. Sposób oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka:

Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Ilość punktów	Przesłanki
wysokie	3	Przewiduje się, że zdarzenie objęte ryzykiem, zdarzy się wielokrotnie w ciągu roku.
średnie	2	Przewiduje się, że zdarzenie objęte ryzykiem, zdarzy się kilkakrotnie w ciągu roku.
niskie	1	Przewiduje się, że zdarzenie objęte ryzykiem, zdarzy się raz lub nie zdarzy się w ciągu roku.

2. Sposób oceny skutku ryzyka:

Skutek wystąpienia ryzyka*	Ilość punktów	Przesłanki
wysoki	3	Poważne zagrożenie realizacji kluczowych zadań albo osiągnięcia założonych celów. Dotkliwa strata finansowa. Znaczny uszczerbek na wizerunku. Długotrwały i trudny proces przywracania stanu poprzedniego.
średni	2	Spadek efektywności działania i obniżenie jakości wykonywania zadań. Niewielka strata finansowa. Nieznaczny negatywny wpływ na wizerunek. Trudny proces przywracania stanu poprzedniego.
niski	1	Zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań. Bez uszczerbku dla wizerunku. Skutki łatwe do usunięcia.

* Przy ocenie skutków należy wziąć pod uwagę zarówno skutki finansowe, jak i niefinansowe, np.: utratę reputacji, konsekwencje prawne, utratę szansy zrealizowania ważnego dla szkoły przedsięwzięcia, opóźnienie w realizacji, obniżenie jakości pracy i inne.

§ 41

Punktową istotność ryzyka (Istotność) występującego przy realizacji danego celu lub zadania określa się według wzoru: Istotność = Prawdopodobieństwo x Skutek

§ 42

1. Mapa istotności ryzyka:

Prawdopodobieństwo				
wysokie	3	6	9	
średnie	2	4	6	
niskie	1	2	3	
	niski	średni	wysoki	Skutek

2. Poziomy Istotności ryzyka:

- a) ryzyko poważne – 6-9 punktów;
- b) ryzyko umiarkowane – 3-4 punkty;
- c) ryzyko nieznaczne – 1-2 punkty.

3. Akceptowalny poziom istotności ryzyka ustala się indywidualnie w odniesieniu do każdego celu/zadania.

§ 43

Przyjmuje się następujące sposoby postępowania z ryzykiem:

- 1) tolerowanie – w przypadku gdy nie istnieją obiektywne możliwości przeciwdziałania ryzyku, a także, gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści;
- 2) transfer – przeniesienie ryzyka na inną organizację;
- 3) przeciwdziałanie – podjęcie działania, które pozwoli na ograniczenie ryzyka do poziomu akceptowalnego (np. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych);
- 4) przesunięcie w czasie – zaniechanie w danym momencie działań rodzących zbyt duże ryzyko.

§ 44

Wykaz obszarów działania Szkoły (podlega aktualizacji bez konieczności zmiany niniejszego regulaminu) określa Załącznik Nr 1 do niniejszego regulaminu.

§ 45

Monitorowanie ryzyka jest procesem ciągłym i polega na okresowym przeglądzie wszystkich rodzajów ryzyka, w celu określenia czy w trakcie realizacji celów i zadań ich punktowe oceny w zakresie istotności uległy zmianie.

1. Odstępstwa od norm oraz procedur ujawnione w trakcie realizacji celów i zadań poddawane są identyfikacji oraz analizie celem podjęcia odpowiednich działań zaradczych.
2. Odstępstwa, o których mowa w ust. 1, podlegają bieżącemu rejestrowaniu.
3. Przed przystąpieniem do działań mających na celu ograniczenie ryzyka należy rozważyć:
  - 1) jakie działania są konieczne do podjęcia;
  - 2) jaki poziom ryzyka należy osiągnąć po podjęciu działań zaradczych;
  - 3) jakie mechanizmy należy wdrożyć;
  - 4) jakie są koszty wprowadzenia mechanizmów kontrolnych;
  - 5) czy wdrożenie mechanizmów kontrolnych jest możliwe.
4. Osoby kierujące Szkołą podejmują na bieżąco działania zaradcze w odniesieniu do ryzyka wynikającego z odstępstw od obowiązujących procedur.

§ 46

Realizacja celów i zadań podlega ocenie uwzględniającej kryteria: oszczędności, efektywności i skuteczności.

§ 47

1. Za dokumentowanie analizy ryzyka, a w szczególności prowadzenie Rejestru ryzyka dla wyznaczonych celów i zadań oraz Rejestru odstępstw od norm i procedur odpowiadają osoby: dyrektor szkoły, wicedyrektor szkoły, główna księgowa.
2. Wzory Rejestrów, o których mowa w ust. 1, stanowią Załączniki Nr 3 oraz Załączniki Nr 4 do niniejszego regulaminu.

Mechanizmy kontroli zarządczej.

§ 48

System kontroli zarządczej w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Sejnach jest dostosowany do potrzeb jednostki. Jest na tyle elastyczny, że pozwala na jego dostosowanie do zmieniających się uwarunkowań i potrzeb.

§ 49

1. Wewnętrzna dokumentacja systemu kontroli zarządczej jest tworzona w wyniku przestrzegania norm określonych w procedurach wewnętrznych, instrukcjach, wytycznych, zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników oraz innych dokumentach wewnętrznych. Dokumentacja powinna być spójna i dostępna dla wszystkich osób, dla których jest niezbędna.
2. Jednolity sposób tworzenia, ewidencjonowania i przechowywania oraz ochrony przed uszkodzeniem bądź utratą dokumentów określa obowiązująca w Szkole Instrukcja kancelaryjna.

§ 50

Zakres dokumentacji systemu kontroli zarządczej wyznaczają wszystkie obowiązujące regulacje wewnętrzne:

1. Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach i dokumenty potwierdzające sposób władania nieruchomością, w tym pełnomocnictwo i upoważnienie dla dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach,
2. regulacje w zakresie stosunku pracy (Regulamin Pracy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach, Regulamin Organizacyjny Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach, Rejestr Upoważnień),
3. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
4. Polityka Rachunkowości,
5. Polityka Bezpieczeństwa,
6. plan finansowy,
7. Instrukcja Kancelaryjna.

§ 51

Wszystkie akty wewnętrzne regulujące funkcjonowanie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach są gromadzone z należytą starannością na jednym stanowisku pracy.

§ 52

Prowadzony w ramach hierarchii służbowej nadzór ma na celu upewnienie się, że zadania wynikające z przyjętego systemu kontroli zarządczej są prawidłowo realizowane. Wykonywany jest on na wszystkich szczeblach hierarchii służbowej.

§ 53

Nadzór to w szczególności:

1. przekazanie na piśmie podległym pracownikom zakresu obowiązków i związanej z tym odpowiedzialności,
2. uzyskanie pewności, że pracownicy w sposób właściwy je zrozumieli,
3. udzielenie niezbędnych porad i wskazówek o właściwym stopniu szczegółowości,
4. systematycznych przegląd postępów i wyników pracy,
5. wykrywanie nieprawidłowości i podejmowanie działań dla ich wyeliminowania i zapobiegania powtarzaniu się.

§ 54

Ciągłość działalności Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach zapewnia pełne rozeznanie Dyrektora Szkoły o wiedzy, doświadczeniu i umiejętnościach wszystkich pracowników. Zmiany organizacyjne są planowane z wyprzedzeniem i starannie przygotowane do wdrożenia.

§ 55

1. Kontrolę finansową sprawuje dyrektor Szkoły oraz inni pracownicy na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2009 nr 157, poz. 1240).
2. Kontrola finansowa obejmuje:
  - 1) przeprowadzanie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków;
  - 2) badanie i porównywanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym w zakresie gromadzenia oraz wydatkowania środków publicznych;
  - 3) prowadzenie gospodarki finansowej.
3. Do przeprowadzenia wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych, których konsekwencją jest dokonanie wydatków ze środków publicznych, zobowiązani są dyrektor Szkoły oraz osoby przez niego upoważnione.
4. W ramach kontroli wstępnej sprawdza się, czy projektowane wydatki mają pokrycie w planie finansowym.
5. Wstępna ocena celowości planowanych zobowiązań i wydatków inwestycyjnych dokonywana jest przez dyrektora Szkoły już na etapie przygotowywania projektu finansowego.
6. W razie ujawnienia nieprawidłowości w toku wykonywania kontroli wstępnej kontrolujący:
  - 1) zwraca niezwłocznie nieprawidłowe dokumenty pracownikowi, który je przygotował, z poleceniem wprowadzenia odpowiednich zmian lub uzupełnień;
  - 2) odmawia podpisania dokumentów nierzetelnych, nieprawidłowych lub dotyczących operacji sprzecznych z obowiązującymi przepisami;
  - 3) zawiadamia jednocześnie o ujawnionym fakcie bezpośredniego przełożonego, który podejmuje decyzje w sprawie dalszego toku postępowania odpowiednio do wagi nieprawidłowości.
7. Szczegółowe zasady przeprowadzania wewnętrznej kontroli finansowej zawarte są w Instrukcji kontroli finansowej i zasad (polityki) rachunkowości, zakładowego planu kont oraz obiegu dowodów finansowo-księgowych.

§ 56

Mechanizmy służące utrzymaniu ciągłości działalności w Szkole:

- 1) działania będące następstwem analiz ryzyka;
- 2) system zastępstw zapewniający ciągłość realizacji zadań określony w regulaminie organizacyjnym, zakresach obowiązków pracowników, upoważnieniach i innych dokumentach.

§ 57

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach lub osoba przez niego upoważniona zatwierdzają wszystkie operacje gospodarcze przed ich realizacją. Wszystkie wydatki środków budżetowych przed ich wykonaniem są zatwierdzane przez osoby upoważnione.

§ 58

Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych określa obowiązująca w Szkole Polityka bezpieczeństwa wraz z Instrukcją Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych.

§ 59

1. Istniejący w Szkole system przekazywania informacji zapewnia osobom zarządzającym i pracownikom otrzymywanie informacji w odpowiedniej formie i czasie.

2. Na poziomie organizacyjnym Szkoły organizowane są spotkania kadry kierowniczej z pracownikami, podczas których omawiane są istotne problemy Szkoły oraz sprawy dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej.
3. Przepływ informacji wewnętrznej w Szkole odbywa się poprzez przekazywanie wiadomości pisemnie, jak również drogą elektroniczną.

Informacja i komunikacja.

§ 60

Dyrektor, wicedyrektor oraz pracownicy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach otrzymują we właściwym czasie oraz formie informacje niezbędne do właściwego wypełniania obowiązków.

§ 61

Otrzymywane informacje są adekwatne do zadań i podejmowanych decyzji:

1. zgodne ze stanem rzeczywistym,
2. aktualne – umożliwiają podjęcie niezbędnych działań w odpowiednim czasie,
3. kompletne – zawierające niezbędny zakres danych,
4. na właściwym poziomie szczególności – stosowne do potrzeb stanowiska.

§ 62

W zależności od potrzeb odbiorców informacji są na właściwym poziomie segregowane, przetwarzane i prezentowane.

§ 63

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach w sposób ciągły identyfikuje potrzeby oraz wdraża w życie nowe systemy pozyskiwania informacji zewnętrznych, które są adekwatne do systematycznie rosnących potrzeb. Stworzy to możliwość bieżącego zapoznawania się z przepisami prawa (przez stały dostęp do stron internetowych, stron BIP, odpowiednich ministerstw i urzędów), udział w szkoleniach, prenumerata dzienników urzędowych, zakup wydawnictw fachowych.

§ 64

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach zdecydowanie komunikuje, że kontrola zarządcza jest ważna, a obowiązki w tym zakresie muszą być przez wszystkich bez wyjątku traktowane odpowiedzialnie. Pracownicy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach mogą bez przeszkód komunikować się z kierownictwem Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.

§ 65

Przekazanie przez pracownika Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach na wyższy poziom zarządzania informacji o ewentualnych zagrożeniach czy obejściach w stosowaniu procedur kontroli zarządczej, nie zostanie odebrane i potraktowane niewłaściwie przez współpracowników, bezpośrednich przełożonych i dyrekcję Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.

§ 66

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach zapewnia efektywny system komunikacji z otoczeniem zewnętrznym jednostki, szczególnie z podmiotami, które oddziałują na funkcjonowanie kontroli zarządczej, ponieważ mają one wpływ na gromadzenie i wydatkowanie środków publicznych.

§ 67

Dokonywana jest ciągłą analiza rzetelności, kompletności i adekwatności informacji otrzymywanych i przekazywanych na zewnątrz, w miarę potrzeb wprowadzane są modyfikacji działania usprawniające system.

§ 68

Wypracowano zasady kontaktów pracowników z przedstawicielami jednostek zewnętrznych, możliwości i zakres jest uzależniony od tego czy mają do czynienia z podmiotami nadzorowanymi, dostawcami, usługodawcami, organami nadzoru i kontroli.

§ 69

Kontakty z administracją rządową i samorządową, organami nadzoru i kontroli, mediami oraz innymi podmiotami i przedstawicielami społeczeństwa są realizowane przez dostarczenie niezbędnych informacji o ustawowych zadaniach, planowanych celach i efektach pracy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach. Przywiązuje się wagę do zapisów w rejestrze skarg i wniosków, monitoruje ich ilość, problematykę oraz procedury załatwiania.

Monitorowanie i ocena.

§ 70

1. Kadra kierownicza Szkoły różnego szczebla w ramach wykonywania bieżących obowiązków monitoruje skuteczność kontroli zarządczej i jej poszczególnych elementów.
2. Wszyscy pracownicy Szkoły przekazują swoim przełożonym informacje, mające wpływ na ocenę i doskonalenie kontroli zarządczej.
3. Dyrektor Szkoły podejmuje środki zaradcze wobec wszelkich zaobserwowanych problemów w funkcjonowaniu kontroli zarządczej, w szczególności poprzez zmianę i aktualizację funkcjonujących procedur i regulaminów.

§ 71

1. Raz w roku, w terminach ustalonych przez Dyrektora Szkoły, osoby zajmujące stanowiska kierownicze oraz osoby na samodzielnych stanowiskach dokonują samooceny systemu kontroli zarządczej poprzez wypełnienie kwestionariusza samooceny kontroli zarządczej, stanowiącego załącznik Nr 2 do niniejszego regulaminu.
2. Wypełnione kwestionariusze oceny, o których mowa w ust. 1, przekazywane są do dyrektora Szkoły.
3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu kontroli zarządczej lub zidentyfikowaniu możliwości poprawy sposobu jej funkcjonowania osoby dokonujące samooceny zobowiązane są do podejmowania działań naprawczych.

§ 72

1. Wyniki monitorowania, samooceny oraz przeprowadzonych audytów i kontroli są podstawą oceny stanu kontroli zarządczej w Szkole.
2. Ocena stanu kontroli zarządczej stanowi podstawę do oświadczenia częściowego o stanie kontroli zarządczej, sporządzanego przez Dyrektora Szkoły za poprzedni rok.
3. Oświadczenie częściowe może zostać podpisane z jednoczesnym wskazaniem obszarów działalności, do których Dyrektor Szkoły ma zastrzeżenia. W takim przypadku, zastrzeżenia zostają wskazane wraz z opisem planowanych lub podjętych działań zmierzających do zniwelowania ryzyka lub słabości systemu.
4. Wzór oświadczenia częściowego o stanie kontroli zarządczej w Szkole zawiera załącznik Nr 3 do niniejszego regulaminu.

Rozdział IV
Postanowienia końcowe.

§ 73

Wyniki kontroli zarządczej umożliwią ocenę:

1. stopnia i form realizacji statutowych zadań Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach i poszczególnych jej ogniw,

2. prawidłowości realizacji zadań przez poszczególne komórki organizacyjne Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach,
3. prawidłowości realizacji zadań poszczególnych pracowników Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach.

§ 74

Wyniki kontroli zarządczej stanowi podstawę podejmowania decyzji w sprawach:

1. stosowania systemu kar i wyróżnień,
2. ustalania wysokości premii i dodatków motywacyjnych,
3. ustalanie nagród z zakładowego funduszu nagród,
4. przeszeregowania pracowników.

§ 75

Działalność kontrolna w zakresie spraw pedagogicznych prowadzona jest niezależnie od działalności hospitacyjnej.

§ 76

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sejnach zapozna podległych pracowników z treścią niniejszego regulaminu.

§ 77

Regulamin wychodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Zespołu Szkół Ogólnokształcących
w Sejnach

mgr inż. Andrzej Małkiński

.....
/ podpis pracodawcy /

Sejny, dnia .....

Wykaz obszarów działania Szkoły

Lp.	Skrót	Pełna nazwa kategorii ryzyka
1.	ZL	zasobów ludzkich
2.	BS	bezpieczeństwa, higieny pracy i nauki
3.	CŚ	czynniki środowiskowe
4.	DWO	działalność dydaktyczna i wychowawczo-opiekuńcza
5.	FB	finanse i budżet
6.	GM	gospodarowanie mieniem
7.	MK	mechanizmy kontrolne (wewnętrzne)
8.	PI	przepływ informacji
9.	RWP	regulacje wewnętrzne i procedury
10.	SO	struktura organizacyjna
11.	SI	systemy informatyczne
12.	WS	wizerunek szkoły

**KWESTIONARIUSZ SAMOOCENY
DLA ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W SEJNACH
W ZAKRESIE STOSOWANIA STANDARDÓW KONTROLI ZARZĄDCZEJ**

CZĘŚĆ I – ŚRODOWISKO WEWNĘTRZNE

Lp.	Pytanie	Tak	Nie	Nie całkiem	Uwagi (odniesienie do procedur, regulaminów)
PRZESTRZEGANIE WARTOŚCI ETYCZNYCH					
1.	Czy w szkole przyjęty jest Kodeks etyki i czy wszyscy pracownicy przestrzegają zasad w nim określonych?				
2.	Czy w Kodeksie etyki określono sposób reagowania w przypadku nieetycznego postępowania?				
KOMPETENCJE ZAWODOWE					
3.	Czy poziom wiedzy i umiejętności zawodowych pracowników jest odpowiedni do skutecznej realizacji zadań szkoły?				
4.	Czy pracownicy poszerzają i aktualizują wiedzę niezbędną do realizowania nałożonych zadań?				
5.	Czy pracownicy szkoły uczestniczą w szkoleniach podwyższających kompetencje i umiejętności?				
6.	Czy procedura naboru pracowników na wolne stanowiska odbywa się w sposób zapewniający najlepszego kandydata?				
STRUKTURA ORGANIZACYJNA					
7.	Czy szkoła posiada regulamin organizacyjny określający zakres uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych?				
8.	Czy ustalona struktura organizacyjna jest dostosowana do celów i zadań realizowanych w szkole, oraz czy dokonuje się jej przeglądu?				
9.	Czy wszyscy pracownicy szkoły posiadają aktualne, określone w formie pisemnej, zakresy zadań i obowiązków?				
DELEGOWANIE UPRAWNIENI					
10.	Czy zakres delegowanych zadań i uprawnień w zakresie gospodarki finansowej jest precyzyjnie określony, stosownie do wagi podejmowanych decyzji (np. czy określono rodzaj decyzji, do podejmowania których jest się upoważnionym; termin obowiązywania upoważnienia itp.)?				
11.	Czy zachowana jest zasada pisemności przy powierzaniu uprawnień w zakresie gospodarki finansowej?				

CZĘŚĆ II – CELE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Lp.	Pytanie	Tak	Nie	Nie całkiem	Uwagi (odniesienie do procedur, regulaminów)
MISJA					
1.	Czy szkoła ma określoną misję?				
2.	Czy misja szkoły jest ogólnie dostępna i znana pracownikom szkoły?				
OKREŚLENIE CELÓW I ZADAŃ. MONITOROWANIE I OCENA ICH REALIZACJI					
3.	Czy w szkole jasno określono cele/zadania strategiczne i operacyjne?				
4.	Czy cele i zadania są znane pracownikom szkoły?				
5.	Czy wykonanie celów/zadań jest monitorowane?				
6.	Czy realizacja celów/zadań była poddawana ocenie?				
IDENTYFIKACJA RYZYKA					
7.	Czy w szkole dokonuje się identyfikacji ryzyka w odniesieniu do realizowanych celów i zadań (strategicznych oraz operacyjnych)?				
ANALIZA RYZYKA					
8.	Czy określa się prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków?				
9.	Czy określa się każdorazowo akceptowalny poziom istotności ryzyka?				
10.	Czy podejmowane są działania w celu zmniejszenia skutków oddziaływania ryzyka?				
11.	Czy istnieje dokumentacja potwierdzająca dokonanie identyfikacji ryzyka (np. rejestr ryzyka)?				
REAKCJA NA RYZYKO					
12.	Czy określono sposoby eliminacji ryzyka?				
13.	Czy są podejmowane działania mające na celu zmniejszenie skutków ryzyka?				

CZĘŚĆ III – MECHANIZMY KONTROLI

Lp.	Pytanie	Tak	Nie	Nie całkiem	Uwagi (odniesienie do procedur, regulaminów)
DOKUMENTOWANIE SYSTEMU KONTROLI ZARZĄDCZEJ					
1.	Czy szkoła posiada (w formie papierowej) wewnętrzne procedury, instrukcje, wytyczne i inne dokumenty regulujące jej działalność?				
2.	Czy pracownicy szkoły mają dostęp do wewnętrznych procedur, instrukcji, wytycznych i innych dokumentów regulujące jej działalność w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań?				
3.	Czy wewnętrzne procedury, instrukcje, wytyczne i inne dokumenty regulujące działalność szkoły są na bieżąco aktualizowane?				
NADZÓR					
4.	Czy kadra kierownicza zapewnia odpowiedni nadzór nad realizacją zadań przez pracowników?				
CIĄGŁOŚĆ DZIAŁALNOŚCI					
5.	Czy w szkole wprowadzony został system zastępstw zapewniający ciągłość realizacji zadań?				
6.	Czy szkoła zapewnia utrzymanie w szczególności ciągłości jej operacji finansowych i gospodarczych?				
7.	Czy zostały określone środki zaradcze w przypadku losowej nieobecności pracowników pełniących				

	kluczowe funkcje w szkole?				
8.	Czy szkoła posiada system zapewniający tworzenie kopii zapasowych danych informatycznych?				
OCHRONA ZASOBÓW					
9.	Czy szkoła posiada odpowiednie zabezpieczenie dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informatycznych?				
10.	Czy w szkole wprowadzono odpowiednie mechanizmy w celu ochrony danych osobowych, np. upoważnienia, zmiana haseł komputerowych, kontrola dostępu?				
11.	Czy składniki majątku trwałego są odpowiednio oznakowane?				
12.	Czy w szkole prowadzone są okresowe inwentaryzacje?				
13.	Czy w szkole funkcjonują procedury zabezpieczenia mienia?				
SZCZEGÓŁOWE MECHANIZMY KONTROLI DOTYCZĄCE OPERACJI FINANSOWYCH I GOSPODARCZYCH					
14.	Czy w szkole operacje finansowe i gospodarcze są rejestrowane zgodnie z obowiązującymi procedurami?				
15.	Czy w jednostce zapewniony jest podział kluczowych obowiązków pomiędzy różne osoby?				
16.	Czy operacje finansowe są zatwierdzane przez kierownika szkoły lub osobę upoważnioną zgodnie z wymaganymi procedurami?				
MECHANIZMY KONTROLI DOTYCZĄCE SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH					
17.	Czy istnieją w szkole procedury służące zapewnieniu bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych?				

CZĘŚĆ IV – INFORMACJA I KOMUNIKACJA

Lp.	Pytanie	Tak	Nie	Nie całkiem	Uwagi (odniesienie do procedur, regulaminów)
BIEŻĄCA INFORMACJA					
1.	Czy dostarczana pracownikom informacja jest aktualna, rzetelna, kompletna i zrozumiała, a jednocześnie pomocna w realizowaniu nałożonych zadań?				
KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA					
2.	Czy istniejący system komunikacji wewnętrznej zapewnia przepływ informacji?				
3.	Czy istniejący system komunikacji wewnętrznej zapewnia właściwe zrozumienie informacji przez odbiorców?				
KOMUNIKACJA ZEWNĘTRZNA					
4.	Czy system komunikacji szkoły z organem prowadzącym oraz nadzorującym jest efektywny i sprawny?				
5.	Czy wymiana informacji z podmiotami zewnętrznymi ma wpływ na osiąganie celów i realizację zadań w jednostce?				
6.	Czy szkoła posiada stronę internetową?				
7.	Czy informacje na stronie są na bieżąco aktualizowane?				

CZĘŚĆ V – MONITOROWANIE I OCENA

Lp.	Pytanie	Tak	Nie	Nie całkiem	Uwagi (odniesienie do procedur, regulaminów)
1.	Czy w szkole dokonywana była pisemna analiza systemu kontroli zarządczej w formie samooceny?				
2.	Czy w szkole prowadzony jest proces bieżącego monitorowania realizacji zadań?				
3.	Czy w jednostce znane są Standardy kontroli zarządczej?				
4.	Czy funkcjonujący w szkole system kontroli zarządczej ogranicza wpływ ryzyka na realizację przez nią celów i zadań?				
5.	Czy wyniki: monitorowania, samooceny oraz przeprowadzonych kontroli pozwalają na uzyskanie zapewnienia że kontrola zarządcza funkcjonuje bez zastrzeżeń?				

Nazwa komórki organizacyjnej .....

Wypełniający ankietę: .....podpis .....

data: .....

Uwagi/Ocena osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie oceny stanu kontroli zarządczej:

.....
.....

Lp.	Obszar	Propozycje usprawnień	Osoby odpowiedzialne za podjęcie działań
I.	Środowisko wewnętrzne		
II.	Cele i zarządzanie ryzykiem		
III.	Mechanizmy kontroli		
IV.	Informacja i komunikacja		
V.	Monitorowanie o ocena		

Data i podpis .....

**Oświadczenie częściowe o stanie kontroli zarządczej
w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Sejnach w ..... roku**

Lp.	Standardy kontroli zarządczej	Tak	Nie	Nie całkiem	Uwagi
	Przestrzeganie wartości etycznych				
	Kompetencje zawodowe				
	Struktura organizacyjna				
	Delegowanie uprawnień				
	Misja				
	Określanie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji				
	Identyfikacja ryzyka				
	Analiza ryzyka				
	Reakcja na ryzyko				
	Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej				
	Nadzór				
	Ciągłość działalności				
	Ochrona zasobów				
	Szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych				
	Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych				
	Bieżąca informacja				
	Komunikacja wewnętrzna				
	Komunikacja zewnętrzna				
	Monitorowanie systemu kontroli zarządczej				
	Samoocena				
	Audyt wewnętrzny				
	Uzyskanie zapewnienia o stanie kontroli zarządczej				

Oświadczam, iż ogół działań podjętych w kierowanej przeze mnie szkole zapewnia/nie zapewnia* realizację celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

.....
(data i podpis dyrektora szkoły)

Lp.	Obszar	Niezbędne usprawnienia w szkole
I.	Środowisko wewnętrzne	
II.	Cele i zarządzanie ryzykiem	
III.	Mechanizmy kontroli	
IV.	Informacja i komunikacja	
V.	Monitorowanie o ocena	

.....
(data i podpis dyrektora szkoły)

REJESTR RYZYKA DLA WYZNACZONYCH CELÓW/ZADAŃ STRATEGICZNYCH
(co najmniej rocznych) – na rok .....

.....
(komórka organizacyjna)

Lp.	Cel/zadanie (ujęty w sposób konkretny)	Termin realizacji	Obszar działania	Zagrożenia ryzykiem (jaki będzie efekt negatywnego zdarzenia zagrożającego realizacji celu/zadania)	Pr. (1-3 pkt)	Sk. (1-3 pkt)	Ist. (PXS)	Akc ept. Ist.	Mechanizmy ograniczające ryzyko (czynności, które mają zapobiegać negatywnym zdarzeniom)	Osoby odpowiedzialne (właściciele ryzyka)	Decyzja i podpis dyrektora/kierownika osoby kierującej kom org. – zgodna z §16 Regulaminu

ZALĄCZNIK Nr 5
do Regulaminu kontroli zarządczej
w Zespole Szkół Ogólnokształcących
w Sejnach

.....
(komórka organizacyjna)

REJESTR ODSTĘPSTW OD NORM ORAZ PROCEDUR

UJAWNIONYCH W TRAKCIE REALIZACJI CELÓW / ZADAŃ STRATEGICZNYCH W ..... r

I.p.	Cell/zadanie (przeписane z Rejestru ryzyka)	Nr celu/ zadania (z Rejestru ryzyka)	Odstępstwo od normy/ procedury (na czym polega)	Data ujawnienia	Przyczyny odstępstwa	Opis skutków (w przypadku braku wpisać „brak”)	Podjęte działania zaradcze	Podpis kierownika / osoby kierującej kom. org.